

Tentamen (Gewone) Differentiaalvergelijkingen

Vakcode : TW 156012
TN 156013
Datum : Vrijdag 20 augustus 2010
Tijdstip : 13:45-16:45
Plaats : Sportcentrum

- Alle antwoorden dienen gemotiveerd te worden.
- Het gebruik van een (grafische) rekenmachine is toegestaan.

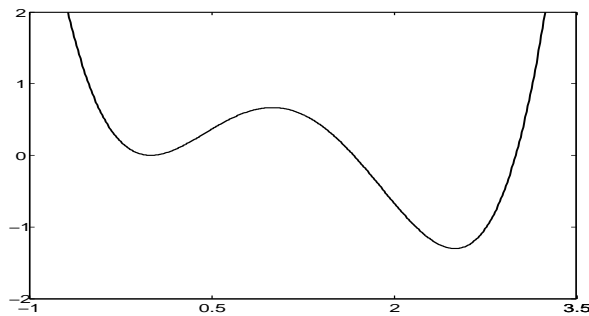
Opgave 1. Gegeven een matrix A en vectoren b en y_0

$$A = \begin{pmatrix} -3 & 1 \\ 2 & -4 \end{pmatrix} \quad b(t) = e^{-2t} \begin{pmatrix} 1 \\ 1 \end{pmatrix} \quad y_0 = \begin{pmatrix} -1 \\ 2 \end{pmatrix}$$

- (a) Bepaal e^{At} .
(b) Bepaal de oplossing van het beginwaardeprobleem

$$\frac{dy(t)}{dt} = Ay(t) + b(t), \quad \text{met } y(0) = y_0.$$

Opgave 2. We bekijken de potentiaal $U(q) = \frac{1}{6}q^2(3q - 5)(q - 3)$, zie Figuur 1.

Figuur 1: grafiek van $U(q)$.

- (a) Eerst nemen we de scalaire differentiaalvergelijking $q' = U(q) - a$ met a een constante. Teken faselijnen voor $a = 2$, $a = 1/2$ en $a = -2$.
(b) Geef alle a zodat $q' = U(q) - a$ precies twee evenwichten heeft.
(c) Neem nu de Hamiltoniaan $H(p, q) = \frac{1}{2}p^2 + U(q)$. Teken het bijbehorende tweedimensionale faseplaatje.

Opgave 3. Gegeven het systeem

$$\begin{cases} \dot{x} &= y - x^3, \\ \dot{y} &= -x - yz, \\ \dot{z} &= -z + y^2, \end{cases} \quad (1)$$

met de oorsprong als enig evenwicht.

- Waarom kan er geen uitspraak gedaan worden over de stabiliteit van de oorsprong op grond van de linearisatie rond de oorsprong?
- Geef de definitie van een Lyapunov functie.
- Laat zien dat $V = x^2 + y^2 + z^2$ een Lyapunov functie is.
- Bewijs dat de oorsprong voor stelsel (1) asymptotisch stabiel is. Wat is het attractiegebied?

Opgave 4. Gegeven het systeem

$$\begin{cases} \dot{x} &= (x - y)(1 - y), \\ \dot{y} &= (x + y)(1 - x). \end{cases}$$

- Bepaal de evenwichten en de linearisatie in de buurt van de evenwichten.
- Teken ook het faseplaatje in de buurt van deze evenwichten. Gebruik hiervoor eventueel nullclines.

Opgave 5. Gegeven het systeem

$$\begin{cases} \dot{x} &= x - y - x(x^2 + 3y^2), \\ \dot{y} &= x + y - y(2x^2 + y^2). \end{cases}$$

Laat zien dat het systeem een periodieke baan heeft.

Opgave 6. Alleen voor *Differentiaalvergelijkingen voor TN (156013)*

Een geïsoleerde staaf met lengte π cm en warmte diffusieconstante $k = .1(\text{cm}^2/\text{sec})$ wordt aan het ene uiteinde op 0°C gehouden en aan de andere op $\pi^\circ\text{C}$. De toestand is stationair en vervolgens wordt de staaf omgedraaid waarbij het uiteinde met temperatuur van $\pi^\circ\text{C}$ nu op 0°C gehouden wordt en vice versa.

Hoe lang duurt het ongeveer voordat het temperatuurprofiel de toestand voor het omdraaien tot 0.01 graad nadert?

- Bepaal de eerste termen van de oplossing $u(x, y)$ van de warmte-vergelijking

$$u_t(t, x) = ku_{xx}(t, x)$$

met $0 < x < \pi$ en de volgende randvoorwaarden

$$u(t, 0) = 0, \quad u(t, \pi) = \pi, \quad u(0, x) = \pi - x.$$

- Maak een schatting hoe snel in de tijd de maximale amplitude afhankelijk van x van de eerste basisoplossing naar 0.01 is genaderd.

Normering voor TW:

1.a	4	3.a	2	4.a	3
1.b	3	3.b	2	4.b	3
2.a	3	3.c	2	5	4
2.b	2	3.d	3		
2.c	5				

Normering voor TN:

1.a	3	3.a	2	4.a	2
1.b	3	3.b	2	4.b	2
2.a	3	3.c	2	5	3
2.b	2	3.d	2	6	6
2.c	4				

Totaal: 36 + 4 punten